

Den første filosofiske dialog

Prøv det selv

Hvad vil du svare?

Filosofisk fortælling: I 2031 har firmaet Etisk-tech udviklet en chatbot, som man kan stå udenfor og som alle kan tale med. Chatbotten er lavet som en rådgiver til mennesker, der er i konflikt. Den kan også fortælle hvem der har moralsk ret. Den er nemlig blevet trænet på viden om alle etiske teorier, over 100.000 etiske dilemmaer fra videoer og flere millioner på skrift. Den har vist sig at være rigtig god til at vurdere rigtigt. Firmaet Etisk-tech har lavet en særlig ny version. De kalder den særlige version af den Etiske chatbot for Skolegårds-hjælperen. Den er specielt trænet til at assistere børn, når der er konflikter i skolegården. Bakkegårdsskolen er en skole ligesom enhver anden. Eleverne har timer, går til frikvarter, har venner, har konflikter, lærer nogle gange noget og andre gange ikke. Bakkegårdsskolen er netop blevet tilbudt den nye Skolegårds-hjælper, men...

Ankerspørgsmålet: Skal Bakkegårdsskolen installere den Etiske chatbot i skolegården?

EN TIL DIN UNDERVISNING

#2

Den første filosofiske dialog

Forstå det bedre

1

Ankerspørgsmålet

Facilitator: Skal Bakkegårds-skolen installere den Ethiske chatbot i skolegården?

**Deltagere
kunne fx svare...**

SELVFØLGELIG.

J A!

Neeeej.

Helt klart nej.

Både og...

2

Fordi børn gør så meget forkert.

Fordi man jo bare selv kan vælge om man vil bruge den.

En Etikbot ved nok bedre, hvad der er rigtigt at gøre i frikvarteret.

Deltageren, der sagde "ja" kunne fx svare...

Hvorfor? (åbne svaret op for begrundelser)

Hvorfor tænker du den skal installeres i skolegården?

3

Hvis... så...? (åbne svaret op for forbindelser)

Hvis børn gør meget forkert, kan en etisk chatbot **så** være med til at ændre på det?

Hmm. Det tror jeg egentlig ikke alligevel, for man ville stadig vide, hvad der er rigtigt og forkert uden chatbotten.

Ja, for det er ligesom at have en ekstra voksen. Men nok en der ser mere, hvad der sker.

Ja, hvis den siger det på en rar måde

4

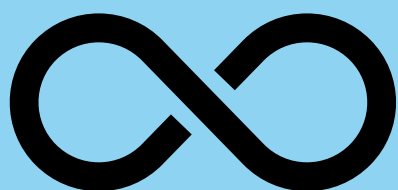
Nej, ikke alligevel.

Ja, men den skal
også kunne
bestemme sådan
rigtigt, hvis det
skal ændre sig.

Forankring (koble bidraget til
ankerspørgsmålet)

Tak. Skal Bakkegårds-skolen
så installere den Etske
chatbot i skolegården?

Hvad tænker I andre? Skal
Bakkegårdsskolen installere
den Etske chatbot i
skolegården?

Den første filosofiske dialog

Forstå det (endnu) bedre

Kendetegn ved den filosofiske praksis

Fra helikopteren - Vi kalder det filosofisk fordi...

1. det hviler på en sokratisk dialogkultur.
2. undersøgelsesspørgsmålene er filosofiske i betydningen, at de ikke har et afgjort svar, men at de mulige svar i høj grad afgøre, hvad vi anser som muligt, sandt, værdifuldt eller rigtige at gøre i vores daglige liv. Ofte uden at have tænkt over det.
3. spørge- og faciliteringsteknikker åbner for begrebslig og analytisk tænkning, der er knyttet til erkendelse, metafysik, etisk- og politisk filosofi samt eksistentielle tematikker og problemstillinger, som har rejst med os siden Antikkens filosoffer.

Hvorfor disse spørge- og faciliteringsteknikker? - på med zoomlinsen

Vi bruger ankerspørgsmål, som det primære undersøgelsesspørgsmål.

Ankerspørgsmålet er kendetegnet ved at være begrebsligt åbnet, men grammatisk lukket. Det betyder, at enhver kan svare på spørgsmålet spontant med et ja/nej. Men spørgsmålet samtidig kan åbnes op for et væld af STORE begreber og indlejrede spørgsmål, som viser sig også at må besvares, for at kunne give et mere kvalificeret svar til undersøgelsesspørgsmålet.

Når du bruger spørge- og faciliteringsteknikkerne muliggøre det...

1. At bevare en rød tråd i dialogen, fordi ethvert bidrag knyttes til det primære undersøgelsesspørgsmål.
2. At eleverne får struktureret deres tænkning og dermed kan opbygge et mere gennemtænkt og righoldigt svar til undersøgelsesspørgsmålet.
3. At alle at følge med og tænke med om det fælles tredje.
4. At det personlige bidrag altid også er et bidrag til den fælles undersøgelse.
5. At udtrykke sin holdning, hvilket motiverer til at undersøge grundlaget for sit svar og eventuelt ændre det.
6. En enorm fleksibilitet og differentieringsmulighed i dine åbne-op-strategier. Du kan dermed understøtte hver elevs tænkning, netop der hvor de er.
7. At få bredde og dybde i svaret, fordi vi bliver ved spørgsmålet og processen i længere tid og dedikerer vores samlede energi til at kvalificere svaret.

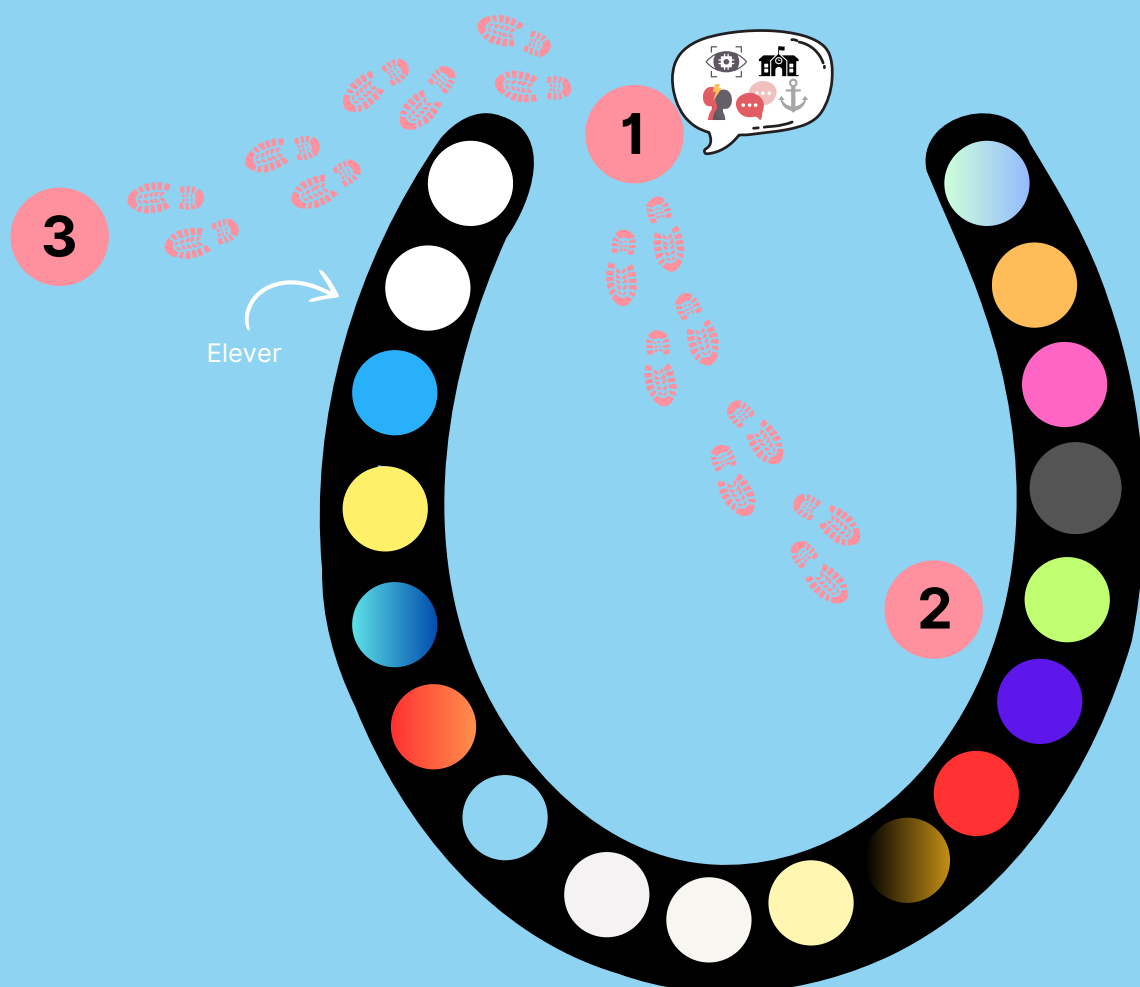

Den første filosofiske dialog

Tag det ind i klassen

Sæt jer i en hesteskoformation, så alle kan se og høre hinanden og du frit kan bevæge dig indenfor og udenfor dialogcirklen. Du kan...

1. Facilitere dialogen og introducer nye stimuli.
2. Assistere makkersamtalen.
3. Træk dig evt. væk, når deltagerne selv kan facilitere dialogen, så de ikke søger din billigelse, anerkendelse og respons hele tiden, men søger efter den i hele fællesskabet.

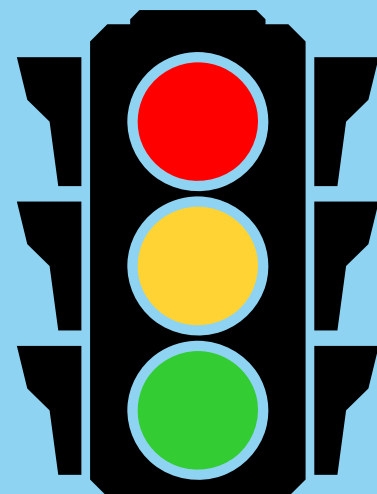

Den første filosofiske dialog

Tag det ind i klassen

Fortæl at der er nogle regler, som gør det muligt, at vi kan have en dialog, hvor vi finder frem til dybere svar på de filosofiske spørgsmål sammen.

- 1** Det er kun den, der har talebamsen, som må tale.
- 2** Når en deltager taler, skal alle andre tage hånden ned (hvis man sidder med hånden oppe er det svært at lytte, fordi man tænker på det, som man selv vil sige).
- 3** Når facilitatoren holder talebamsen i vejret eller klapper to gange, skal man afslutte sin samtale og lytte til facilitatoren.
- 4** Hvis man gerne vil kommentere på et udsagn, rækker man to fingre i vejret, og hvis man gerne vil sige noget nyt til emnet, rækker man én finger i vejret.
- 5** Alle skal gøre deres bedste for at være respektfulde overfor hinanden (giv deltagerne mulighed for at formulere og forhandle, hvad det indebærer - det kan være et tilbagevendende tema, noget I finder ud af sammen hen ad vejen).

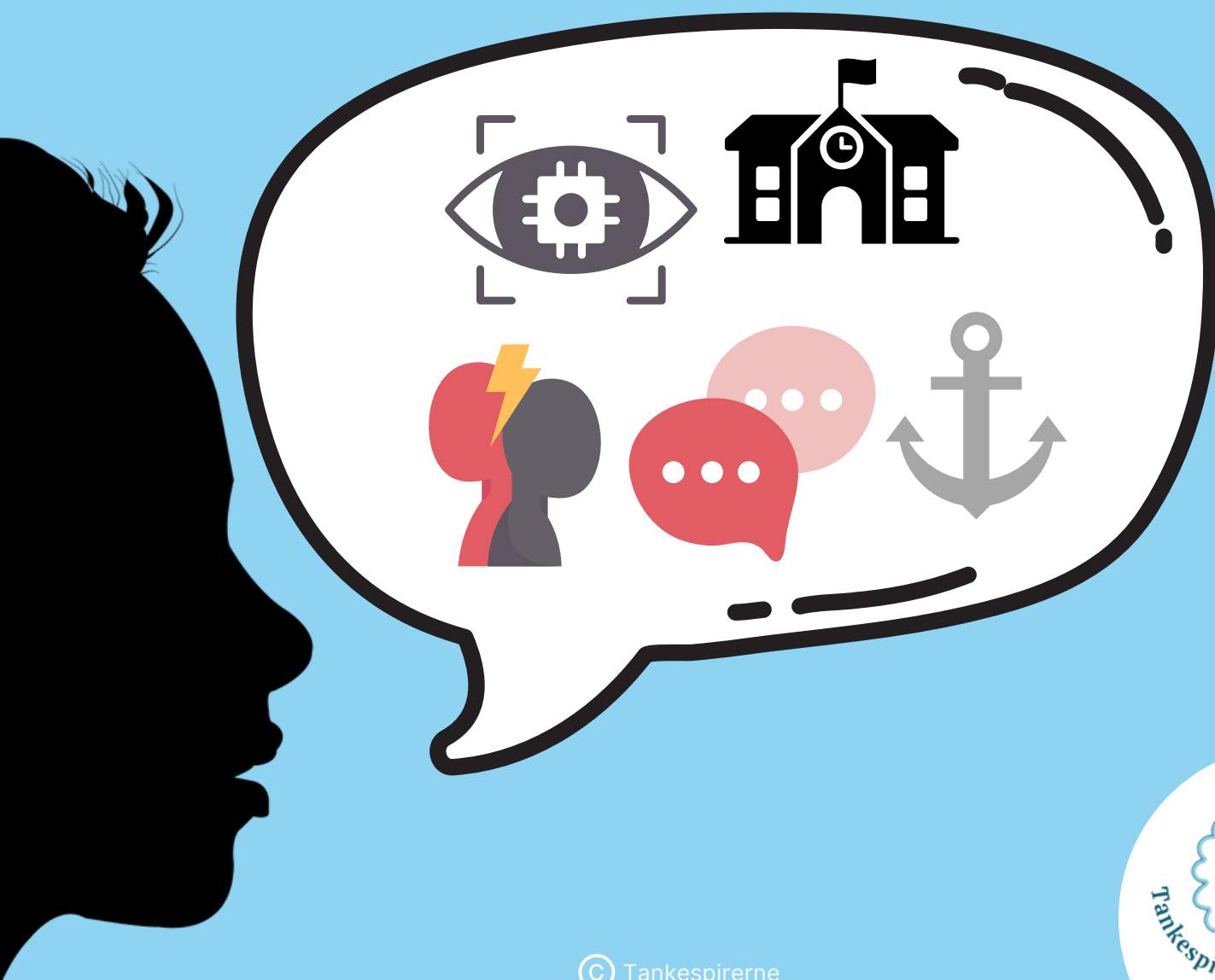
EN TIL DIN UNDERVISNING

2

Den første filosofiske dialog

Tag det ind i klassen

Perform den filosofiske historie (stimulus), så I har et fælles tredje, der giver det STORE filosofisk spørgsmål kød og blod gennem et narrativ. Hele klassen er din scene for fortællingen. Stil derefter ankerspørgsmålet.

EN TIL DIN UNDERVISNING

#2

Den første filosofiske dialog

Tag det ind i klassen

Giv tid til makkersamtaler, så eleverne kan øve deres svar, inden de udtrykker sig i det store fællesskab. Giv gerne flere makkersamtaler undervejs i dialogen. Brug tiden på at fornemme de spor, som det har sat i eleverne eller besøg de makkerpar, som af forskellige grunde kan have holdt sig tilbage. Støt og inviter.

EN TIL DIN UNDERVISNING

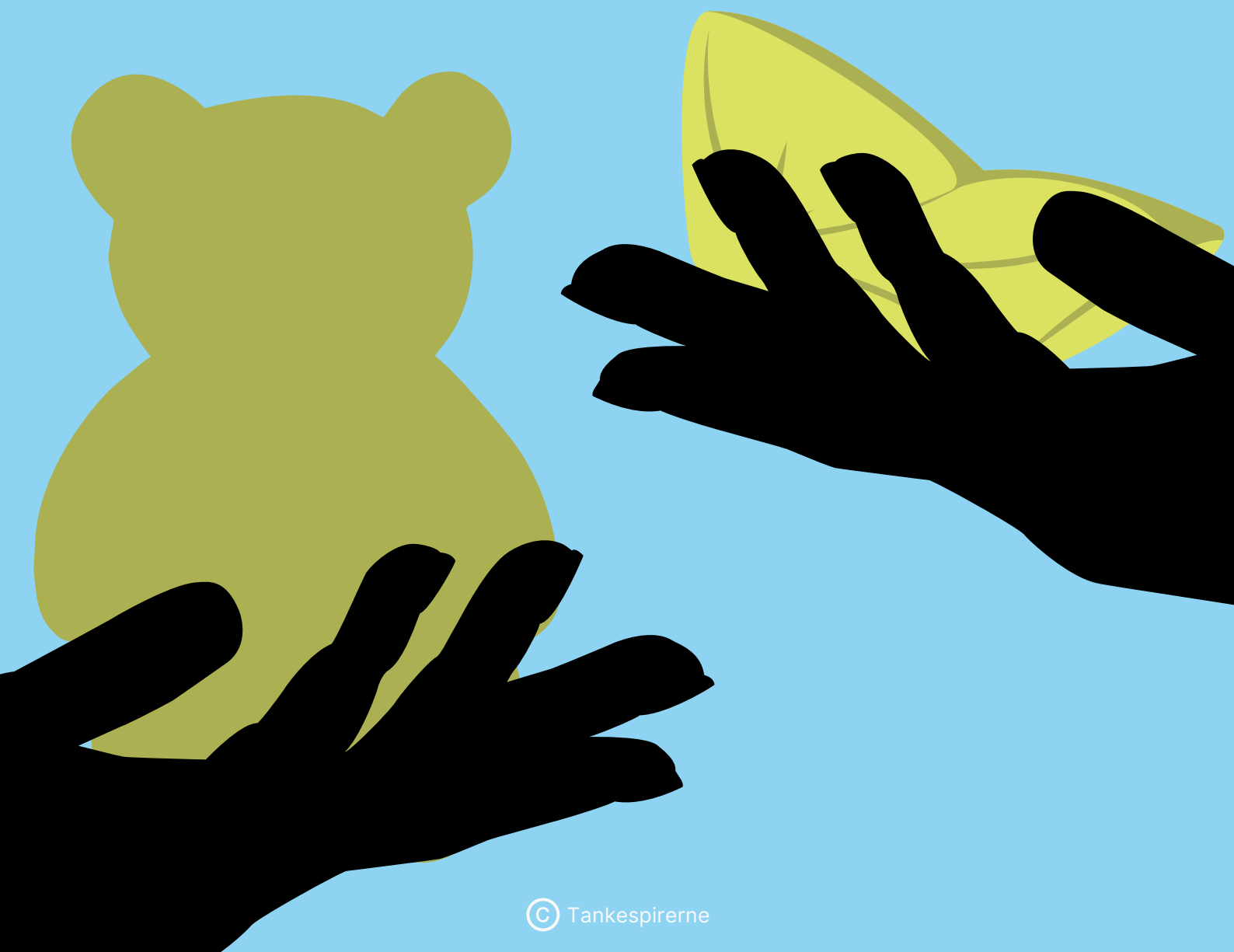
2

Den første filosofiske dialog

Tag det ind i klassen

Brug en taletursmarkør, såsom en bamse eller en æretepose.

1. Hjælper til at markere, hvor fokus skal være
2. Gør turskifte til en aktiv handling
3. kan virke tryghedsskabende for taleren.

Den første filosofiske dialog

Tag det ind i klassen

Facilitér dialogen i det store fællesskab. Gentag ankerspørgsmålet og brug åbne op-spørgeteknikkerne og forankring. Prøv ikke at forstå alt og/eller parafrasere eleverne. Stol på teknikkerne. Deltagerne vil gradvist opdage, hvad de egentlig tænker, hvorfor de tænker det, hvilke begrundelser de kan have, og hvilke perspektiver der kan være på sagen i det hele taget. De vil både nuancere deres holdning og deres forståelse af sagen. Men en forudsætning er, at de får tiden til det i fællesskab med de andre.

EN TIL DIN UNDERVISNING

#2

Den første filosofiske dialog

Udvid dit repertoire

Uddan dig videre med kortsættende, læs videre i serien:
"En til din undervisning" eller book Tankespireerne.

Hent de **48 spørge- og faciliteringsteknikker**, som klæder dig på til at kunne facilitere filosofiske dialoger.

Hent de **51 byggeklodser til at skabe tankeværdige filosofiske fortællinger**, så du kan identificere, udvælge og selv designe filosofiske stimulus til netop din klasse (kræver medlemskab).

Book Tankespireerne så I kan blive introduceret til den filosofiske dialog af en professionel facilitator, der kender feltet og har faciliteret ca. 250 dialoger i grundskolen.

